

PEST, DECEMBER 20.

51. szám.

II. FÉLÉV. 1860.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer : csütörtökön. Előfizetési díj : helyben félévre 1 frt 31 kr., s egész évre 2 frt 62 kr. aust. ér.; vidékre postán félévre 1 frt 66 kr., s egész évre 3 frt 32 kr. au. ér. Az előfizetési pénzek a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalába (Lipót-utca, 8. sz.) bérmentesen, a lap szerkesztését illető levelek pedig a „Katholikus Néplap” szerkesztőségéhez (Pest, Képiró-utca, 4. sz.) intézendők.

Zarándoklat

Jézus nevezeteseb történelmi helyeire az evangéliumok nyomán.

I.

Menjünk Bethlehembe.

Minden nemzetek- és népeknek, bármily vallásuk valának azok, voltak bizonyos kegyhelyeik, hová időszakonként majd vallás-parancsolta kész engedelmségből, majd hálát tanúsító jó szándokból zarándokoltak a buzgólkodók, lerovandók ott hála- és tisztelet-adójokat azok iránt, kiknek jótéteményeiben részesültek, s hogy nyilvánítanák egyszersmind vallásos érzelmeiket azon hely iránt is, hol a nyert jótéteményekben résztvettek, vagy a veendőkért esedeztek.

Ilyen hely volt a zsidókra nézve a jerusalemi templom, hová az Ur parancsának következtében, bizonyos időszakban, fölmentek, hálaáldozatukat bemutatandók ott a Mindenhatóknak a velök közlött jótéteményekért, és áldását kérendők le, valamint egyenkint magukra, úgy szintén közösen az egész nemzet jóléte- s boldogságára. Ezen hagyományos és vallásos zarándoklást maga Jézus is hiven teljesítette, majd szülőinek, rokonainak s tanítványainak társaságában, majd magánosan, az evangéliumok bizonyítása szerint.

A bálványozó pogányoknak is voltak s vannak különösen kiválasztott helyeik városokban vagy falvakban, hegyekben vagy berkekben, hová határozott időkben egybegyűlnek, áldozván ott az ő isteneiknek vallási szertartásokkal. És az ily helyeket, mint szent helyeket megkülönböztetett s kitünő tiszteletben tartották mindig. Jaj is volt annak, ki az ily helyeket megbecsteleníteni, vagy épen megfertőztetni vakmerősködött. A Mahomed-vallást követő törökök is a „Korán”nak, mely tudnillik az ő szentírásuk, kötelezése mellett évenként nagy csoportokban zarándokolnak Mekkába, hol Mahomed nagy profétájok- s vallásuk alapítójának földi maradványai tiszteletben tartatnak, hálaüzeneteket nyilvánítandók ott irányában vallási fölvilágosodásukért (?), mit egyedül nekik köszönnek.

Miért ne zarándokolhatnának hát a keresztények is oly helyekre, hol a mindenható Isten véghetetlen irgalmát s jótéteményeit kitünőleg árasztván az emberi-nemre, azok szent s kegyhelyekül tekintetnek? És ha a zsidókat senki sem kárhoztatja, hogy évenként fölmentek a jerusalemi templomba buzgólkodni; továbbá ha a törököket sem ócsárolja senki, sem pedig bálványozásról nem vádolja azért, hogy Mekkába zarándokolnak: miért volnának épen a keresztények megrovandók s kárhoztatandók, hogy oly kegyhelyeket látogatnak meg ajtatos, tiszta, sz. érzelmeikkel, melyek a véghetetlen irgalmu Isten többnemű jótéteményeinek bőségét nagy mértékben hirdetik? És mégis mily számosan vannak, még a keresztények közt is, kik lelki vakságnak, vakbuzgalomnak, sőt még bálványozásnak is nevezik azok fáradalmait, kik a kegyhelyeket meglátogatni, ott az egy igaz Istent buzgóan imádni, a szenteket pedig tisztelni és segítségül hini szokják és szeretik!

De ne bibelődjünk mi tovább ezekkel. — Most csak azt kérdem itt: valljon ki lehet a kereszténységben az igazán hívők közt az, ki azoknak tetteit kárhoztassa, kik oly helyekre zarándokolnak, melyek a mi isteni hitünk kezdője s végzője magasztos tetteire, sok szenvedésére, kínos halálára, dicső föltámadására s megdicsőíttetésére emlékeztetnek, és kimutatják alázatossága bölesűjét, születése alacsony helyét, isteni jótéteményeinek terjedelmes terét, szenvedéseiben kiontott szentséges vére cseppjeit, halála eszközeit, temetői sírgödörét, föltámadása s megdicsőíttetése színhelyét? Ezeknél fogva látogassuk meg mi is azon minket is közelebről érdeklő szent helyeket, ha nem is testileg, legalább lélekben, és pedig mindenekelőtt, megérkezvén a sz. karácson, „menjünk Bethlehembe.”

Bethlehem, Juda nemzetsége birtokának egyik kisebb városa vala, és egyezer lakost sem számitván, egykor jelentékeny helyezetben nem részesült; azért Micheas proféta is, ki a Messiás eljötté előtt mintegy hét-száz évvel élt, jóslataiban Bethlehembről is említést tevén, „kicsiny”nek nevezi azt¹⁾. De nevezetes volt még is any-

¹⁾ Mich. 5, 2. —

nyiból, hogy a hirneves Dávid királynak ²⁾ és atyjának, Izainak ³⁾ születés-helye volt. Később azonban nagygyá, jelentékenynyé és a kereszténységre nézve igen nevezetessé vált az által, hogy határában született azon isteni magzat, kit a világ megváltójául ígért és küldött a végzetlen irgalmu Isten a megátkozott föld színére. — Születésének helyét s körülményeit, ugy életének nevezeteseb történeteit híven leírták az evangelisták, különösen és tüzetesen pedig szent Lukács, ki szent Pál apostolnak a keresztény hit terjesztésében munkás segédhársa, egyébiránt pedig tudós orvos vala⁴⁾.

Jézus, az örök végzés által meghatározott idő betelével, mint Isten-ember megjelent emberi alakban a föld színén, a hatalmas Dávid király nemzedékéből származott, Mária nevű szeplőtelen Szűztől születvén csodamódra a világra, szüzesége sérelme nélkül, Bethlehem határában egy puszta, barmok istállójában. Magasztos és dicsőítő ének-zengéssel üdvözölte őt azonnal az égben az angyalok dicső kara; fényes angyali küldöttség jött alá a földre is, örömet, áldásos békét hirdetvén e siralom völgyében epekedő bus emberiségnek. S kiknek hirdették legelőször is az ígért Messiás születését és születése helyét? Néhány igénytelen, együgyű pásztornak, kik éjjeli őrök álltak vala nyájuk mellett, és a kik látván az angyalok szokatlan fényű megjelenését, megfélemlének; és hallván a dicsőítő, vigasztaló és a lelket megható ének fölséges zengését, annak gyönyörűségétől annyira meglepettek, hogy mély andalgásba merülve voltak mindaddig, míg az Ur angyala ily szavakkal nem szólítá meg őket: „Ne féljete, nagy örömet hirdetek nektek, mely léssen minden népnek; mert született ma nektek Üdvözítő, ki az Ur Krisztus Dávid városában“ ⁵⁾. Mely angyali szózat, hír-vigasztalás annyira hatott a jámbor pásztorokra, és annyira fölgyallanyozta keblökben a hitet, hogy azonnal egymást ösztönözve, kölesönösen mondták: „Menjünk el Bethlehembe, és lássuk meg a dolgot, melyet az Ur megjelent nekünk. És sietve elmenének“ ⁶⁾. — Vegyük mi is kellő figyelembe és méltó tekintetbe a pásztoroknak ezen tévovázás nélküli önhatározását, zárandokolásuk czélját, Bethlehembeni magukviseletét, és visszatérésök utáni erős hitöket és hitbeli buzgalomuk állhatatos nyilvánítását. „Menjünk Bethlehembe!“ — mondák határozottan a pásztorok. És honnan ezen határozottság bennök? Kétségkívül isteni ajándokból. Az értelem üdvös fölvilágosítása, a szív érzékeny hajlama a jóra, az akarat készsége az üdvösre, oly megbecsülhetlen isteni ajándékok, melyek a lélek örök boldogsága eszközlésének biztos alapjai. Ezekben részesültek pedig az együgyű pásztorok akkor, midőn az Üdvözítő Jézus születése értésökre adatott. És mi által lettek azon isteni ajándékok fogatosak az ő keblökben? Az isteni malasztanak, melyben részesültek, összemunkálása által, a mi sz. Lukács evangélista előadásából világosan kitünik.

Állapodjunk meg hát mi itt egy kissé. És midőn látjuk, hogy az együgyű pásztorok a Jézus fölkeresésére nyert isteni kegyelemmel élni nem csak nem vonakodtak, nem is restelkedtek, de határozottan siettek is: ha-

tározzuk el mi is magunkat, hogy valamint a Jézus fölkeresésében buzgolkodók leszünk, ugy minden isteni kegyelmekkel, melyekben részesülünk, üdvösen sáfárkodni fogunk, megemlékezvén arról, hogy minden jó, a mi bennünk létezik, az isteni kegyelem műve, mely „oly hatalmas, hogy nem csak az igazat a jóban megerősíti, de a hamisat is igazzá teszi“ — ugy mond szent Ágoston atya ⁷⁾. — De mi volt hát czéljuk a pásztoroknak a Bethlehembe való zárandokoltnál? Az, hogy „meglássák ott a dolgot, melyet kijelentett nekik az Ur,“ azaz: hogy fölkeressék, és üdvözöljék azt, kit az Ur angyala Üdvözítőnek hirdetett, és föltalálván őt, a csoda-dologról annál jobban meggyőződhesse nek. — Föltalálván pedig őt egy csecsemős alakban, pólyákba takarva, jászolyba helyezve, mint rendkívüli szülöttet tisztos és ajatos magukviseletével üdvözölék és tisztelék meg. Visszatérvén ezután álmomásukra, elbeszélék mindenkinek bátran, és nyíltan hirdetéik mindazokat, a mik a gyermekeeske fölől mondtak, s kit tulajdon szemekkel is láttak; ezek által is kinyilatkoztatván s bebizonyítván hitök ingatlanságát, erősségét.

Menjünk hát mi is Bethlehembe. Menjünk legalább lélekben; de azon a nyomon, melyen a pásztorok mentek. Viseljük magunkat mindenben ugy, mint ők viseltek: és mi is oly kedvesek leszünk a született Üdvözítő szemében, mint a pásztorok valának. Nem kell ugyan e végre nekünk a szent földre, Bethlehembe zárandokolnunk, miután ez igen sokakra nézve nem is lehetséges; van mindnyájunkra nézve helyben is Bethlehemünk, minők az Ur imadására különös helyekül fölszentelt egyházaink, hol az Üdvözítő Jézus emléke naponkint megújítatik. Nem is szűkség multhatlanul hitünk elevenítése s állandóságára testi szemekkel is látni a barmok azon istállóját, hol az Üdvözítő született, és azon jászolyt, melybe helyeztetett, sem azon pólyákat, melyekbe takarattott: elég, ha lélekben megjelenünk ott, hol születése czéljáról, mivoltáról, egyéb körülményeiről üdvösen elmélkedni elég alkalmunk van, tudnillik egyházainkban. Hiszen ezek is alkalmasak arra, hogy a jó keresztény keblében a hit üdvös elmélkedések által megszilárduljon, és a lankadtságtól megóvassék az. Azért multhatlanul megkivántatik, hogy az Ur templomában mindenki minél gyakrabban, nem csak lélekben, de testben is megjelenjen, buzgóan elmélkedvén ott váltságunk nagy munkájáról, áldván és imádván ezért a világ isteni Megváltóját. És a kik ezen szoros kötelességöket elmulasztják, vagy hanyagul és csak külérdekből teljesítik, azok sem lélekben, sem testben Bethlehembe nem zárandokolnak, és így a jámbor pásztorok nyomdokaikat nem követvén, dicsőségökben sem részesülendnek.

De menjünk még Bethlehembe a három napkeleti bölescel is. A pásztorok után elsők voltak a napkeleti bölesek, kik a született Üdvözítő fölkeresésére és imadására Bethlehembe zárandokoltak, azon esodafényű csiláglag föltünő után, mely megjelent nekik hazájokban, és bámulatot gerjesztett az egész vidéken. Tegyük mi is magunkat helyzetökbé; és kövessük nyomdokaikat legalább lélekben, valamint utazásuk, ugy Bethlehembeni magukviseletére nézve, különösen pedig kövessük utjokban áll-

²⁾ Kir. I. k. 16, 1. — ³⁾ Kir. I. k. 16, 13. — ⁴⁾ Kolos. 4, 14. — ⁵⁾ Luk. 2, 10. 11. — ⁶⁾ Luk. 2, 15, 17.

⁷⁾ August. in Enchirid.

hatatosságukat, Bethlehemben pedig erős hitőket, és ennek tettleges nyilvánítását. A hit levén az, mely által az isteni malaszt legfoganatosabban működik a benső emberben, különösen az értelemben és szívben, ugyancsak a hit által működött az a napkeleti három bölcsben is arra nézve, hogy a szokatlan fényű csillag fölöttével annak fölkeresésére határozták el magukat, kinek kedveért támasztotta azt a véghetetlen bölcseségű Isten. Ezen hitők pedig oly igen erős vala, hogy azt sem a hely bizonytalansága s távolsága, sem az utazás alkalmatlansága meggyöngíteni nem vala képes; hanem látni a fölöttint csillagot, magukat azonnal utra elhatározni és halogatás nélkül el is indulni egy vala. Nem is hagyták utjokat mindaddig félben, míg a csillag vezérlete mellett el nem jutottak a helyhez, hol fölhalálák azt, kinek keresésére indultak ki honukból.

Igy kell nekünk is keresnünk Jézust állhatatosan; mert a koronás profétaként csak „az látja meg arcát, ki szüntelen keresi őt.” — Keressük szívéllyesen; mert, az Isten lelke mondásaként, az találja meg őt, ki teljes szívből s lelke teljes keserűségéből keresi. — Keressük üdvösen, hogy az által szellemi „életet nyerjünk,” mely örökre boldogítson. — De itt még meg ne állapodjunk, hanem kövessük bátorságukat is a keresésben, vissza nem riadván sem a hatalmasak gátló dühétől, sem a hitetlenek kacajától, sem a bizonytalanság kellemetlenségeitől, biztosak levén, hogy ha el nem esüggedünk a keresésben, czélunkhoz mi is szerencsésen eljutandunk. Ezek a mi teendőink is Jézus keresésében.

Miután pedig fölhaláltuk őt, kövessük akkor is a három napkeleti bölcsnek példáját, melyet fölűntettek a bethlehemi istállóban; hol megtalálván a kereseti gyermekeskét, és igaz Istennek ismervén, leborulva imádkák őt, s megnyitván kincseiket, ajándékot adának neki: aranyat, tömjént és mirhát. Hogy mi is ily drága ajándékokkal nyilvánítsuk Jézus iránti tiszteletünket, hódolatunkat és imádásunkat, nincs ugyan mindnyájunk tehetségében; de ezt nem is kívánja ő tőlünk. Van hitünk, mely becsesebb előtte minden aranynál, minden veszendő drágaságnál. Van reményünk, melyet ha ő benne helyeziünk, azzal legkedvesebben illatozunk neki. Van forró szeretetünk, mely ha keblünket hevíti, megőrzi az lelkünket az örök kárhozat veszélyétől legbiztosabban. Ezekkel ajándékozzuk meg mi is a született kised Jézust, s ekkor szintén oly kedves ajándékokkal közelítünk jászolyához egyházainkban, mint a napkeleti vagyonos bölcsök a bethlehemi istállóban, és szintén oly kedves ajándékokkal tiszteljük meg őt, mint a három napkeleti bölcs, születése helyén, Bethlehemben.

Vezerle Gáspár.

Karácsonra.

Sötét téli éjfélt tilt a láthatárra,
Kialudt egészen a hold fagyos fénye.
Oly borzalmas egy éj! mintha nem más volna,
Mint az emberiség
E vidékre szállott négyezredes vétke. . .

Semmi változás nincs a természet arcán,
Csöndes kebelében egyszert az élet;

Csak a téli zord szél csapkodja kaczagva
Arczul szárnyaival
A kiholt utczákon át járó-kelőket.

Tél van. Egy csodával ismét több a földön! . . .
Télben teremtett az Isten egy virágot:
A vesztett üdvösség újra nyílt virágát,
Mely egy szende kiseded
Kedves alakjában égből földre szállott. . .

Ott ragyog fölötté a mindig derült ég,
Melyről szent sugárt szór a szerelem napja!
Ott mosolyog rá egy második mennyország,
Melynek kebelét a
Kegyelem Istene, a Szentlélek lakja!

Itt van! itt a bimbó, melynek harmincz év kell,
Mig elkezdi vetni az isteni magvat —
A dicső igéket — melyből az elvesztett,
De most újra föllett
Örök üdvösségnek szent virága sarjad!

Sebők László.

A fogadott leány.

— Beszély. Vége. —

VII.

A menhely.

András apót és Marit legutolszor az országuton láttuk. Eladván mindenöket, elhagyák a temetői házat. Utazásuk, vagy inkább vándorlásuknak nem az volt a czélja, hogy szolgálatot keressenek, hanem hogy az ország valamelyik szebb helyén visszavonulva élhessenek András apó megtakarított pénzéből. Néhány hét után elérték vándorlásuk czélját Felső-Magyarország egyik mezővárosában. Midőn a polgármestertől tudakozta András apó, ha volna-e valamely kis ház eladó? az azon ajánlatot tette, hogy jelentse magát B. K. uraságnál, ki épen most keres házfelügyelőt. András apó csakugyan jelenté magát a földesurnál, ki őt azonnal be is fogadta. Csak az volt némi kényelmetlenséggel összekötve, hogy András apónak a kertben levő házban kelle laknia, miszerint egyszersmind a kertre is fölügyelhessen. Mari nagyon örült ennek, mert így mindig kertészkedhetett. Ezen új állapotban szemlátomást nyerte vissza előbbi vidorságát. Igaz, nem egyszer emlékezék fájdalmasan a temetőre, melyben anyjának hamvai nyugosznak; s ilyenkor egyszersmind mindig belopódzott szívébe azon utógondolat is, hogy ott tanulta Palit ismerni. Oh mert önző az emberi szív, mely sokszor a legszentebb érzelmekbe burkolja önző vágyait!

A háziur András apó és Mari iránt nagyon szives volt. A házi ügyekbe nem igen avatkozott; csak néha sétált körül a kertben este felé. Ily alkalommal beszédbe ereszkedik Marival a különben hallgatag férfiu.

— Kis kertészném! — mondá mosolyogva — te oly sok szép virágot ültettél nekem, s én még meg sem köszöntem fáradságodat. No de légy csak türelmes és szorgalmas, mint eddig, majd megjutalmazlak.

— Nekem legnagyobb örömem s jutalmam az, ha

a tekintetes ur kedvét leli virágaimban — felelé Mari szerényen.

— Ki ne szeretné a virágokat, főképp ha ily szép virág ülteti azokat? — mondá tréfás mosolylyal a háziur. — Hanem tudod mit? holnap reggel jőj fel hozzám, szorgalmadért egy kis ajándékkal akarok meglepni.

Mari némi féltékenységgel ment föl reggela a háziurhoz, ki a félték leánykát nyájasan üdvözölve, karjánál fogva leülteté őt egy karszékre. Egyik közelebb asztalról egy csinos aranygyűrűt vett elő, és azt a remegő Mari ujjára tevé.

— Fogadd e gyűrűt szorgalmad jutalmául. S van-e már kiválasztottad, kinek azt ujjára teended? — mondá enyelegve a háziur, s örömmel szemlélé, mint irul-pirul a leány.

Mari alig birta néhány rebegő szóval a jutalmat megköszönni, s már távozni akart, midőn a háziur őt nyájasan visszatartotta azon megjegyzéssel, miszerint még szép képeket is akar neki mutatni. Be is vezeté őt a nagy terembe, hol a legpompásabb festmények diszelegtek. Miután Mari nagy álmélkodással végig-végig nézte a képek sorát, a szivességből kifogyhatlan háziur figyelmezteté őt egy arczképre, mely egészen elkülönözve függött a falon.

— Jól látod-e édes leányom? mert különben leve szem; a nélkül is oly magasan függ, hogy a még szokatlan szemek alig vehetik ki az arczvonásokat.

Ezt mondva, levevé az arczképet s Marinak kezeibe adá megtekintésül. De alig pillantá ez meg a képet, midőn mindkét kezével erősen mellére szoritá, és örömtelt hangon kiáltá: Anyám!

A háziur elhalaványodott és merőn néze Marira, ki a képet kifogyhatlanul szemlélé és esókolgatá.

— Hogyan, ezen asszony a te anyád? — kérdé reszkető hangon a háziur.

— Oh igen-igen, ez anyám képe! — s szeméibe könnyük toltak. — Oh én megismerném millio kép között is! — De kérem alázatosan a tekintetes urat, adja nekem e képet, nagyon boldoggá fog általa tenni.

— Nem mondhatok ellen Isten intésének és szivem sugallatának. Szeretett lányom! borulj elveszettnek hitt atyád keblére. Ha ez a te anyád, ugy te lányom vagy; mert ezen nő volt szeretett hitvesem.

— Atyám, szeretett atyám! — sikolt fel Mari s fuldokolva atyja keblére omlik, ki őt gyengéden átkarolta.

Nem kísértem meg a Mari és atyja boldogságát leírni; mert a szív tiszta örömeit csak érezni, de leírni nem lehet.

Ez örvendetes fölfedezés után, mely az egész háznépre nézve valódi örömmünnep volt, nagyon sok változás történt Mari atyja házában. András apó és Mari kénytelenek voltak a csendes kerti lakot a kastély díszes termeivel föleserélni. Bénéfalvi ur (igy hívták Mari atyját) mindenképen törekedék, hogy szeretett leányát, ki oly sokat szenvedett, minden eddigi nélkülözéseért kárpótolja. Mari, ki oly sokat köszönhetett András apónak, a boldogság zajos napjaiban sem feledkezék meg gyámajjáról. A jó öreg nem tudott Istennek eléggé hálaát adni, ki ily atyailag gondoskodott gyermekeiről.

Szomorú sorsa az embernek, hogy soha sem élvez-

het örömet üröm nélkül. Miután némileg csillapodott az általános lelkesedés s öröm, Marin sokszor a bánat titkos jeleit lehete észrevenni. Atyja látta leánya elrejtett bánatát; sokszor a multnak elbeszélésével törekvék Marit fölvidítani, ki oly szívesen hallgatá, ha atyja csatáiról és viszontagságos életéről beszélt. Elmondta ő Marinak, hogyan gyógyult ki a b—i esata után sebeiből egy szegény parasztnál, ki őt hetekig rejtegeté az ellenség elől. Midőn hivatalosan értesítettét neje s gyermeke haláláról, a legnagyobb veszélyben keresé halálát. Vitéz tetteinek köszönhető, hogy a katonai méltóságok egyik leányesbikére előmozdított. Végre megunta a katonai életet, és ezen kastélyt vette, hogy itt nyugodtan élhesse le napjait. Az elbeszélések szétosztaták pillanatnyira Mari homlokáról a bufellegetet; azonban csakhamar ismét erőt vett rajta a szomorúság. Nem tűrhethén tovább Bénéfalvi ur leánya fájalmát, megkérde tőle annak okát, és Mari bevallá azt.

VIII.

Találkozás a sirnál.

Mari atyja elhatározá, hogy haladék nélkül el fog-nak utazni B—re, részint megnézni a szeretett hitves s anya sirját, részint pedig visszaszerezni Marinak boldogságát. Midőn B—hez érkeztek, azonnal az elhunyt anya sirját keresék föl. Alig folyt le azóta jóformán egy év, hogy András apó és Mari elhagyák a temetőt; mégis mily szomorú állapotban volt már a temető a sirral együtt, melyet Mari oly gondnal ápol!

— Ilyen földi életünk — mondá Bénéfalvi ur, midőn rövid imáját bevégezte. Megfutván kijelölt pályánkat, eltűntünk a világról, mintha sohasem lettünk volna lakói e siralomvölgynek. Közönyösen megy el a vándor ezen sir mellett; mert nem tudja, hogy itt oly nő nyugszik, ki nemének példaképe, hü hitves, s szerető anya volt. Megboldogult! te jobb sorsot érdemeltél; de megjutalmazott Isten azért, mit e földön szenvedél. Legyen béke hamvaid fölött!

Mialatt Bénéfalvi ur Marinak még néhány intést adott, hogy anyja erényeit mindig kövesse, az országon négyfogatu hintó közeledék a temetőhöz. A temető kapujánál kikiált a bennülő ur kocsisára, hogy álljon meg. A hintóból fiatal, alig huszonnégy éves huszárkapitány lépett ki. Gondolatokba merülve közeledék a csoporthoz, melyet csak akkor látta meg, midőn egészen közel volt ahhoz.

— Kápráznak szemeim — mondá bámulva — vagy valóban ő az. Tehát ezen egyetlen emléket is megkeresiti nekem? Oh fekete hütlenség!

Mig a fiatal így tépelődik, Mari atyja körültekinte a temetőben, és nagyon nem tetszett, hogy idegen is tanuja volt beszélgetésöknek. Mari, ki szintén hátra tekinté, kitért karokkal repült az idegenhez, ki nem volt más, mint Pali. — Pali midőn látta, hogy Mari feléje szalad, néhány lépésnyire hátrált.

— Csalfa kigyó! — mondá keserű gunnyal — ne hidd, hogy szépen csillogó bőröd elcsábít. Ismerlek már egészen. Ne fecsérelj rám érzélgő szavaidat, mert kedvesednek zokon esnék, hogy a drága pénzzel vásárolt szerető másnak is udvarol.

— Az Istenért Pali, ne beszélj ily borzasztókat

— Ha, ha, ha! Borzasztó dolgok ezek? — mondá Pali nevetésre erőtetvén magát — pedig én egészen természetesen találok azokat. Egy fiatal szép leánynak mindene van, csak pénze, szép ruhája és kényelme hiányzik. Mért ne bocsanátán áruba szép név alatt becsületét, hogy könnyíthessen életén? Hiszen ez nagyon egyszerű, ez divat most. Csak aztán egykor számot tudj adni Istennek!

— Bárki légy fiatal ember, én aljas rágalmozónak nevezlek. E leány az én gyermekem, és én elégtételt kívánok megsértett becsületemért. Ha van annyi becsületed és bátorságod, mennyire egyenruhád és kardod mutatja, föl fogsz délután keresni amott az erdőben.

— Oh hisz egészen regényessé válik — mondá Pali kaczagva. — Egy árva leány elmegy a világba, hol nem sokára szerető apára talál, ki neki pénzt, piperét, kényelmet ad csupán azért, mert a leány fiatal és oly forró szerelem-vallomást tud tenni, mint a minőt például én hallottam a sz—i kert sétányain. A hálás gyermek még az elhunyt anyja sírjához is elvezeti atyját; itt szemére lobbantja régi szeretője hűtlenségét, az atya meg van sértve, azért párbajra hívja ki a szegény legényt. Isten önökkel, nem fogom többé önöket háborgatni!

— Őcsém, állj meg egy szóra! — mondá András apó, a távozni akarónak utját állva. — Itt nagy félreértés van, melyet csak akkor fogsz megérteni, ha nyugodtan végig hallgatod beszédemet.

Most András apó részletesen elbeszélé azt, mi Marival történt, miután elhagyá B. falut. A legnagyobb hálátlanságot követné el — mondá András apó végül — ha Mari hűségében kételkednél; mert ugyancsak azon tiszta szeretettel szeret most tégedet, mint egykor, jóllehet most gazdag és fényes állásu.

— Engedj meg anyagi lélek, ha megbántottam valaha nemes szívedet! Nem vagyok méltó szerelmedre, mert abban kételkedtem; de legalább bocssás meg, hogy ne terhelje keblemet ily nehéz vád!

Pali térdre ereszkedett Mari előtt; de ez gyöngéden fölkarolá őt és mondá:

— Pali légy nyugodt, mert én szeretlek téged.

Néhány percz múlva az apa is megbocsáta a megfontolás nélkül ítélő ifjunak. Az estét vig beszélgetések közt tölték Pali házánál.

Három hó múlva a plebánia templomában a legboldogabb házaspár kelt egybe. Könyek tohultak az ősz plebános szeméibe, midőn esketés előtt megható szavakban mondá el hiveinek, hogy mindig Istenben reméljenek, mert ő soha sem feledkezik meg övéiről.

Egy év múlva két újdonság foglalta el a kíváncsi nép elméjét: a temető mellett épült ház, hol Mari lakott apjával és férjével; és egy új kőkereszt a temetőben, mely András apó sírját jelölé. A sírfóliat a néven kívül a szentírás következő szép szavaiból állott:

„Boldogok az irgalmasok, mert irgalmasságot nyernek!”

R é t h i.

Mit mondott Herkó páter a palóc vidéken ?

VI.

Sok ideig hevert már a páter, s tán jó is lenne már valahára bepillantani; mert bizony utoljára még a moly is majd

beleesik, vagy talán némelyek azon gondolatra is jöhetnek, miszerint kalács alá került. — Megvallom kereken, némi részben rosz gazdája vagyok, s e tekintetbeni enszépítetésemmel alkalmasint úgy sülnék fel, mint a palóc legény, ki boros ezilindernek nézett tintás-íveg meghúzása után is csak ez mondá: „Hiszen nem tinta ez, uram, hanem kalamária.” Hanem mindamellert is meg kell ismerünk: minden dolognak van egy bibéje. Én vártam, hogy ha más majd beharangoz, én meg aztán majd beszélek; de a sok majd miatt annyira kiestünk az időből, mint a makk tokjából, vagy mint a szemerei harangtű a harangjából. Azonban, hogy okot ne adjak mondhatni, hogy azt, mi vállamat nyomja, a más nyakába akarom tolni, hozzáragasztanom nem lesz tán fölösleges, miszerint azon firkáló ember, kinek sem buzával megtölt verme, sem borral megrakott pinczéje nem volt meg ekkoráig, gyakran rájut nótájára az egykori rókának, mely az éhség által hajtvá, a szelelő-lyukon egy pinczébe becsuszott, hol annyira megtömté gyomrát egyel-mással, hogy még ki nem éhezte magát, onnan egyáltalában meg nem szabadulhatott. Miután szél- és levegővel én sem élek, egész nyáron a kenyér-beszerezés s a hosszú télen át megélhetés előleges senyvesztő gondjai annyira megtölték koponyámat, hogy bizony mást tenni jóformán eszemágyában sem volt; de most már azoktól menekülve, olykor-olykor ismét ráérek régi nótámat dudolgatni.

A lefolyt hosszú idő alatt itt is, ott is megfordulva, láttam s tapasztaltam sok nagyot, szépet és gyönyörűt. A gondolatok, melyeket ezek lelkemben ébresztettek, körül-belül következők: a nagy lélek ugy kel ki a többiek közül, mint egy nagyszertű üstökös a többi csillagok közül, s a minő ennek égi utja, olyan a nagy lélek földi pályája. A nagy lélek teremt, főtámadást varázsol elő. A nagy fölkel Juditként s fölzsabadítja övéit az aggály kovásolta-bílinesekből, s hová lép, mint nap sugarain a virágok, ugy hajt ki nyomában az, mi szép, nagy és gyönyörű. Ki e vidéket, melyet mi lakunk, pár évvel ezelőtt látta s most látja, a főnebbieket vallja és hirdeti. Akkor pusztulásnak indult Jerusalem szomorú képe volt az; most pedig a természet mosolygó tavaszi képe az. Akkor sirtak Sionnak leányát, mert az időnek őrlő vasfogai megtépték az Ur házáinak bel- és külső-zét; most pedig letették a gyászt. Ugy látszik, még a meder hangja is vidámabb templomunk körül; még a patak is vidámban folydogál falunk közepén azóta, mióta egyházaink mind külsőleg kijavitva, helyrehozva vannak. S kell e tovább hallgatnom, hogy mindez a nagy lélek munkája, ama nagy léleké, mely B a r t a k o v i e s Béla ő excellentiájának kebelét lakja? Igen, ő az, ki határt nem ismerő áldozatra kész nagylelkűségénél fogva, egymást követő években, helyrehozta, kijavitatta a esernelyi, balatonyi, eschi templomokat s plebánosi lakokat. S hogy e vidéken gyűjtött dus babérkoszorúja még tömöttebb legyen, nem kerülte ki magas figyelmét az ugy építészeti, mint történelmi tekintetben egyiránt nevezetes apátfalvi templom sem, mely szintén nem sokára új tetőt fog nyerni. — A mi ajkainkról most eme szavak hangzanak: „Epedve ohajt lelkem Istennek pitvarába bemenni.” A nép látván esinos templomait, nemes büszkeséggel fölkiált: „Mely kellemesek hajlékaid, seregek Istene!”

A nagy lélek továbbá igen bőlesen tudja, hogy a természet országában a patak kavicsa nem sokkal kevesebb figyelmet érdemlő, mint a bérezek óriás-sziklája: ugy szintén a messze jövőbe beható éles tekinteténél fogva világosan áll előtte, miszerint az emberi társaság nagy képesében azon láncszemek, melyeket képeznek a gyermekek, nagy szerepre hivatvák. Avagy kétségbevonjuk-e, hogy midőn a hosszú használat által meggyengült szemeket az idő porba szórja le, a gyermekekre, kik korban növekedve, testben kifejlődve nagy láncszemékké váltak, jön a sor? — Az emberiség boldog vagy boldogtalan jövője, mint egy szent ősi hagyomány, az atyáktól a gyermekek kezébe van letéve; és azt az örökös vagy eljátszhatja, vagy határait végtelenig, egész az egekig viheti. — A hűtlen örökös keze azt, mint óriási kígyó a körülfont prédát, összeroppantja; ellenben a hűnek két karja azt mint két erős oszlop támogatja. S mi vezérli a gyermeket arra, hogy az örökölt kincsét fia mellett vigyázó lelkes oroszlánként ne csak örizzze, hanem a mennyire tehetségei engedik, azt nagyobbítsa.

is? Egyedül az iskola, s az abban nyert nevelés árasztja gyenge lelkekben ama fényt, melynek világánál látja a gyermek, miszerint az aranyat és a drága gyöngyöt megbecsülni és nem pazarolni kell. Iskola nélkül vallásos tekintetben is a mezőn tévelygő bárány a gyermek, ki csakhamar az utána ólálkodó világ farkasának prédájává lesz. Ily nézet vezette ő nagyméltóságát, midőn most még Csernelyhez tartozó vegyes vallású főkhelyen, Szilváson, a katolikus gyermekek hitőkbeni nevelése végett iskolahelyiséget vett, s az ottan működendő tanító egyén évenkénti határozott fizetésül 100 új forintot rendelt.

Az érdem borostyánját a hálás kezek mindenesetre a nagy áldozatokat hozóknak magas hírnévvél koszorúzott halántékaira tűzik, míg a kivétel s végrehajítás egyik főszközlőjétől, ft. Benőfy Sámuel kertületi alesperes urtól, az ernyedni néma tudó tevékenység nagy érdemét elvitatni nem hajlandók. Ő egyike azoknak, kikről a bizelges minden tömjén-égetése nélkül, melynek tüzet az ilyet nem szenvedhető saslékének lecsapásával szórná szét, el lehet mondani, miszerint az Isten háza körüli buzgóságnak heve emésztí. Ő az, ki alesperességének rövid időszaka alatt a kertületben kifejtett munkásságára nézve Caesar diadalrait vitte véghez. Az ő utja itt a ferge ezüst-csermelyé, melyre nefelejtsek borulnak.

E közlésben két pont van olyan, mely mellett a maga idejében Herkó páter sem ment el minden szó nélkül: miért én is követem nyomdokait. De hogy is lehetne szó nélkül hagyni az iskolát és különösen az Isten házát — a templomot? Iskola, templom! lehet-e ezeknél dicsőbb, főnségesebb épülete a világnak? E kettő létesítése körül föllángolt lelkesedés örök hírnevet képes biztosítani népek- és nemzeteknek. Az egyik kincse, a másik gyöngye a földnek. Ott a fiatal lelkek, mint megannyi szabad pályára termett gyenge sasfiak, tanulnak bepillantani a hozzáférhetlen világosságba; itt már mint gyakorlat által erősödöttek jelennek meg. Ott az egyetértés, rokonítás kapcsa készül; itt már az egyenlőség rózsafüzére fűz össze. A templomnak már csak külseje is figyelemre méltó. Sugár tornya keresztet tetőjével, harangjaival úgy tűnik föl előttem, miként egy esatára kész s arra érczes hangjával fölhívó vitéz; melynek sisakja a földel, bokrétaja a kereszt. Szilárd alapon nyugodván, tökéletes kép-mása az ingadozni nem tudóknak. A hőstől sokat tanulhat, annak sokat köszönhet a sereg. Tanulhatja tőle a vészszeli szem-beszállás készségét, rettegni nem tudó oroszlan bátorságot. Ezenkívül, ha a esaták hevében dühös ellentől bekerítve, de a vezér szava által fölriasztva, a bajból mégis szerencsésen kikutzi magát, mennyivel tartozik annak! S ha fölkint valaki templomára, s annak tornyát tetőtől az alapjáig végig nézi, nem szabadulhat meg amaz ösztöntől, hogy e hasonlítást ne tegye. Fölzug az oltár, s mire is zudítja le leginkább ádáz dühét? nemde a toronyra? Fölsír a bus őszi vihar, s mire rohan egész busító erejével? nemde a toronyra? De az rendületlenül megállván, mire tanít? nem arra-e, hogy az ember is, kinek lábáról lejtésén ezren meg ezren dolgoznak, a megtámadás veszély-óráiban ily szilárdan álljon meg a talpán? S az ily figyelmeztetés gyakran olyan a gyenge emberre, mint a támaszta a gyenge rózsára, vagy az oszlop a könnyen összeomlóható házra. A honnan már e részben is sok a köszönni való; de van még ennél több is. — A fárasztó munka alatt erejéből kikimerülnek mi hoz fölfrissítő pihenést? — A torony harangjának délben megkonduló hangja. Sokszor sőt gondolatokon jár az esze a halandóknak, s annyira belen érül, miszerint nem is látja a bajt, mely fonyogati; de fölszólat egy megszentelt hang, a sőtét gondolatok fölriasztott rosz madarakként szétrepülnek, az ember eszéneli és imádkozni kezd. A mentő hang pedig, ki nem tudja, hogy a toronyból hangzott le? Az éj fekete gyász a ereszkedik a földre, az ember is gyásztetet, mely önmagának is romlására lenne, akár véghezvinni; de szól ismét a megszentelt hang, s ő megdöbbenve visszalép. E hang, ki nem tudja ismét, hogy a torony harangjaé? (Vége következik.)

H a m a r i J á n o s.

Katholikus hitélet.

Kisvárdá, dec. 14. 1860. Minden vidéknek megvan az maga szépségei, nevezetességei, kincsei; csak hogy nem min-

denki veszi azokat kellő méltánlylattal. Egyik az alföld délibá-jait, rónáit, másik a hegyes vidék bájait éneklí meg; legtöbb pedig úgy van vele, mint azon utas, ki, midőn messze földre megy bántulni a természeti ritkaságokat, nem látja a szüntelen szemé előtt levő csodaszép tüneményeket, kincseket. Így van a bodrogközi ember Perbenyikkel, és annak urával, gróf Majláth Antal ő nagyméltóságával, kibén egykoron az alkotmányos Magyarhon dicső cancellárját tisztelte. Ő benne bir e vidék egy kincset, melyhez hasonlót honunk alig mutathat föl. — Ha van dicső és az emberiség háláját kiérdemlő tett, úgy az a szenvedő emberiségnek könyeit letörölni; s a ki ezt teszi, oly látványt állít elő, melyben a pogány böles szerint is az istenek leginkább gyönyörködnek. Ilyen látvány lepi meg azt, a ki a perbenyiki grófnál megjelen. Egy segély után esdeklő betegsereget lát ott, ifjat és öreget, szegényt és gazdagot, kik Isten után e helység uránál várják az orvoslátot. És e reményben nem csalódnak. Mert a nagykegyű gróf egyes szegény beteg bejelentésére is elhagyja kényeimét, asztalat, vendégeit, és siet a szegény beteget kihallgatni s segélyt nyújtani. Gyógymódja, vasonszenvi. Ez által itt évenként egypár ezer szenvedő találja vigasztalását és enyhülését. Ez tehát azon áldott nagy ur, kinek kezében a gazdagság igazán az élet áldása; ez az, a ki magas rangja mellett tud lenni leereszkedő, gazdasága mellett szelid, hatalma mellett engedékeny és megelözö — magas erény, mely annál dicsőbb, mennél nehezebb! — a ki körülvetvén bőséggel, egyszerű, mint egy szegény, hogy annál gazdagabban szolgálhasson; ki fölemeltvén a sors által, alázasat, hogy a töle elválasztottakat testvéreként ölelhesse; ki boldog azért, mert mást boldogíthat; ki szegény lenne bőségében, ha nem volna képes maga körül már e földön a mennyet terjesztetni. Üdv neked ritka jószágú férfiú! kinek Isten mások fölött azt az előnyt adta, hogy e vidéken a szenvedő emberiségnek vigasztaló angyala légy. Ezek imái hatnak föl az egekbe hoszszas életedért. Én pedig nem azért írtam e sorokat, hogy megdicsőítsek, mert érdemeid nagyobbak, mintsem ily rövid sorok befoglalhatnák; hanem hogy azon sok ezek érdeményei kifejezhessem, kik méltó hálajokat elrebegni képtelenek.

G y ö r g y é n y i.

Szathmár, december elején 1860. Oly rég nem írtam már e kedves lapoknak, hogy a sok tárgyhalmaz miatt azt sem tudom, hol kezdjem. Augustus hónap közzétett utolsó levelemben ígéretet beváltani akarván, le kelene írnom mindazon lélekemelő egyházi ünnepeket, melyek a legközelebb lefolyt hónapokban, székesgyházunkban, az öskeresztények jámbor szokásaként Isten dicsőítésére fegyeny és áhitattal megületek. Azonban ezeket most már mellözve, szölok inkább legközelebbi hitletünkről. Tekintetbe véve a jelenkori hitközönyösséget, mélt. főpásztorunk, abbéli elhatározása folytán, hogy a hívek kiválólag a hitzikkékben oktattassanak, és az azokból vont tanítás által a hitben erősíttessenek, mindenszentek napján személyesen lépett föl a szószékre, és kinyilatkoztatván imént érintett szándékát, az ezután tartandó vasárnapi sz. beszédek tárgyaiul az apostoli hitvallást tűzte ki, nem mulasztván el ez alkalommal annak eredetéről röviden, de velősen értekezni. Ugyanaz nap este, vagyis a halottak estéjén, szintén töle hallgattuk az üdvigéket; másnap ugyanő tartá a megholt hívekért a gyász-misé. — Fájdalommal kell itt említenem, hogy ama régi (boldog emlékü H a m János ő ecxa idejéből való) délesti ajtatosságról, mely a halottak lelkeinek purgatoriumbólí föl-szabadítása végett az egész nyolczad alatt tartatott, a hívek ez idén egészen elmaradtak; az ajtatosságot végző papon és növendékpapságon kívül, úgy szólván, senki sem hangoztatta az „Adj Uram nyugodalmat a megholt híveknek“ s ama szép imádságokat, melyekre rövid idő múlva talán mi is rászorulunk. „Vigyázzatok, mert nem tudjátok sem a napot, sem az órát!“ — mondja az Üdvözítő (Máté 25.). Az emltett alkalmakon kívül, főpásztorunk a múlt hónap két, nem egymásután következő vasárnapján is oktatta híveit a szószékről. Ő tartá püspöki süveg alatt az 1-ső bajrati misét is. — Ezuttal nem szabad érintetlenül hagynom an a két ünnepeket sem, melyekre a két tres kanonoki-szék nyilvános, egyházi módon történt betöltése szolgáltatott alkalmat. Hadd lássák az emberek a jó cselekedetek jutalmát, és dicsőítsék az Atyát, ki mennyekben vagon! Az egyik helyet ft.

Némethy József, volt czimz. kanonok s theologiai tanár ur nov. 17-én, a másikat ft. Rudolf Pál, munkácsi főesperes s prépost ur november 29-kén nyilvánosan foglalák el. Ismer-
vén mindkettőjük szerénységét, nyilvánosságra hozott érde-
meikről szólani nem szándékom. Fölküldetni az elsőnek lelki-
pásztori buzgóságát, lelki-igazgatói atyai szeretetét s tapintat-
teljes kormányát, tanári vonzó modorát s fáradhatlanságát,
melyek mind megannyi drága gyöngyöt képeznek érdemkoszo-
rujában, annyi volna, mint azon szerény alkalmi nyilatkozatára,
mely szerint ő „nem fényleni, de Isten dicsőítését titkon
emelni kívánta,“ — homályt akarai vetni. A valódi érdemek úgy
is föl vannak jegyezve az élet könyvében. ... Ez oknál fogva
elfordulni Istenől. Azonban teljes reménységünk van, hogy
jönni fog egy boldogabb idő, melyben a kegyelet s vallás-erköl-
csiség fája teljes díszben kiviruland, s annak árnyékában a
küzdésben elfáradt milliók és milliók fáradt lemeiket kipihenni
fognak. Igen, jöni fog egy jobb kor, melyben a vallástalanság
mérgező feje porba zúzatik, s fölötte diadallal fog lobogni az
örök üdvösségre vezető hit zászlaja, s fennem hirdetendű az egy-
ház szent győzedelmét... Te gyáva földfia! hogy mered nyilat-
dat az egyház ellen irányozni? Nem tudod-e, hogy az mon-
dotta egykor, ki az emberi-nem üdvösségét vére szerezte
meg, s kinek a tenger habjai és a szélvész engedelmeskedtek,
miserint: „E kösziklára épitem anyaszentegyházamat, s a po-
kol kapui erőt nem vesznek rajta.“ Köszál tehát Krisztus egy-
háza, mely szilárdon emelkedik föl, mint tenger közepén a kö-
szirt, melynek tetején a villámok csatáznak, alján pedig a bösz
vihar-korbácsolta hullámok megtörnek.

Bessenyő, dec. 11. Elborul az ember lelke, midőn édes
hazánkban. Máriaországban is sokakat oly hidegen lát
elfordulni Istenől. Azonban teljes reménységünk van, hogy
jönni fog egy boldogabb idő, melyben a kegyelet s vallás-erköl-
csiség fája teljes díszben kiviruland, s annak árnyékában a
küzdésben elfáradt milliók és milliók fáradt lemeiket kipihenni
fognak. Igen, jöni fog egy jobb kor, melyben a vallástalanság
mérgező feje porba zúzatik, s fölötte diadallal fog lobogni az
örök üdvösségre vezető hit zászlaja, s fennem hirdetendű az egy-
ház szent győzedelmét... Te gyáva földfia! hogy mered nyilat-
dat az egyház ellen irányozni? Nem tudod-e, hogy az mon-
dotta egykor, ki az emberi-nem üdvösségét vére szerezte
meg, s kinek a tenger habjai és a szélvész engedelmeskedtek,
miserint: „E kösziklára épitem anyaszentegyházamat, s a po-
kol kapui erőt nem vesznek rajta.“ Köszál tehát Krisztus egy-
háza, mely szilárdon emelkedik föl, mint tenger közepén a kö-
szirt, melynek tetején a villámok csatáznak, alján pedig a bösz
vihar-korbácsolta hullámok megtörnek.

Jól esik az ember szívének, ha ily szomorító körülmé-
nyek dacára egy-egy lombot szakíthat még a hitélet fájáról.
Egy ily lombocskával kedveskedem én is e becses lapok olva-
sóinak. — A mi kis templomunk semmi pénzalappal nem bír-
ván, igen szegény állapotban van. Igaz, hogy kegyurunk min-
dent megtesz, miserint legalább maga az épület sérvet ne
szenvedjen, s azt minden évben kijavíttatni kegyeskedik. De
ez még nem elég; szükség, hogy egy templom az isteni szolgál-
lat főnségének megfelelő díszes ruházattal is bírjon. Fájdalom,
templomunk e részben igen-igen szegény lábón áll*). Jól esik
szemünknek egypár hó óta ünnep- s vasárnapokon szeretve
tiszelt nt. Sebestény Lajos plebános urunkon egy új casu-
lát látni. Bizonyosan nem tudom, de mindnyájunk meggyőző-
dése, hogy az a plebános ur ajándoka. Áldja meg érte az Isten! —
A szép új albát, karinget s oltárterítőt nt. plebános urunk lan-
kadni nem tudó buzgalmának köszönhetjük; ki is mult vasárnap
szívhez szóló remek beszédben fölhívta híveit, hogy filléreiket
rakják össze, miserint, mit templomunk hosszú évek óta nél-
külöz, egy pluviálét, egy mennyezetet szerezhessünk. Híveink
szívében nem estek e szavak kösziklára; mert ugyanazon s kö-
vetkező napon, közel 100 a. ért. frtot irtak alá. Lám, nálunk
még nem emelhetünk a hitidegség ellen panaszt. De hogyan
is készülhetnénk méltóbban Jézus Krisztus születéséhez, mint
ha az ő dicsőségére valamit szívből áldozunk? Tudja néptünk,
hogy Isten azon fillért, melyet valaki az ő dicsőségére föl-
ajánl, kétszeresen visszafizeti. Én tehát azon őszinte kíván-
nattal fejezem be soraimat, hogy jutalmazza meg Isten ezer-
szeresen híveinket!
Veszély.

Különfelek.

— Misem lehetvén az egyházi egyleteknek oly nagy elő-
nyére, mint ha azok által pártoltatnak, kiket püspököknek
rendelt a Szentlélek az Isten anyaszentegyházának legelteté-

*) Jól lesz ez ügyben a pesti Oltáregylet igazgatóságához a lapunk-
ban is közzétett utasítás szerint folyamodni. Szerk.

sére, melyet tulajdon vérevel keresett, a pesti Oltáregylet igaz-
gatósága legédeesebb kötelességei közé számítja, az egyletta-
gok lelki örömeire hálatelt szívvel nyilvánítani, hogy neki fő-
tisztelendő Girk György pécsi püspök ő méltósága e hó 7-kén
kelt kegyes főpásztori sorai mellett a megyéjében általa gyűj-
tött egyleti tagok, részvevők és jótévedők névsorát, kiknek élén
saját neve ragyog, ezeknek ez évi járulékával együtt hivatalo-
san átküldeni méltóztatott. Az egylettagok esdve kérendik az
Urát, hogy azon áldás, melyet ő méltósága drága soraiban az
egyletre mond, rá százszorosán visszaháromolják.

— A győri mélt. püspök ur által megyeileg köröztetett
főpásztori tudósítás, nov. 22-dikén, értesít a szertartások romai
sz. gyűlekezetének május 24-dikén hozott ama határozata fel-
lől, miserint ő szentsége IX. Pius pápa, a bold. Szűz szeplőte-
len fogantatásának dec. 8-dikára eső ünnepét ugyanazon ki-
váltságban részesíté, melylyel a Gyertyaszentelő és Gyümölcsoltó
bold. Szűz ünnepei bírnak; vagyis, hogy a nevezett ünnep, oly
években, midőn az vasárnapra (Advent 2-ik vasárnapjára) esik,
az erre közvetlenül következő hétfőre tétessék által, dacára
az ugyanazon napra eső hasonló fokozatu ünnepnek. — Szintén
győri tudósításokból értesítettünk a megyei hívek buzgó rész-
véte felől a syriai üldözött keresztények sanyarúsága iránt,
melyet az adakozó községek nov. végéig 372 frt 93 $\frac{1}{2}$ krral a.
é. és 1 pengő frtal enyhíteni buzgólkodtak. (Religio.)

— A esornai premontrei kanonok rend újonválasztott pré-
postja, ft. Simon Vince ő nagysága 1861 dik évi január 1-ső
napján fog préposti székébe ünnepélyesen beigtattatni.

— A Szent-István-Társulat ügynöki hivatalában vagy
Hartleben könyvkereskedésében a kántor-tanítók hasz-
nálatára kiadott ily című kézikönyv kapható: „Temetési
gyász-énekek a szokásos egyházi mák- és szent
szertartásokkal. Szerkeszték és kiadák: Garay Alajos
és Sohlya Antal, Engeszer Máttyás pest-belvárosi kar-
mester és zenedei tanár közreműködése mellett.“ Ára, 1 frt
50 kr. austr. ért.

Falusi tanácsadó.

142. Az istenfelő okos leány nem romlandó testét, hanem hal-
hatatlan lelkét ékesíti.
143. A sátán a kísértést hajszálon kezdi, lánczokon végzi.
144. Hasztalan mégysz rejtett helyekre vétkezni: Isten előtt
nincs titok, nincs sötétség, nincs rejtékely.
145. A vasárnapi munka cseppenként szaporítja, csurogva el-
apaszítja vagyonedat.
146. Nincs könnyebb, mint a bünt megszokni; nincs nehezebb,
mint a bün:öl elszokni.
147. Az ember imádság nélkül olyan, mint a madár szárny nél-
kül: a föld porában kénytelen esuszni-mászni.
148. Nem csak az vét, ki felebarátját rágalmazza, hanem az is,
ki azt szívesen hallgatja.
149. Nincs olcsóbb, nincs ékezebb ruha, oh ker. nő! mint a lé-
lek szűzi tisztasága és a szív szerény alázatossága.

Szent-István-Társulati ügy.

— Az „Egyetemes Magyar Encyclopaedia“ II-ik
kötetének szétküldetése a társulati tagok részére már megin-
dítottatott. A 70 és $\frac{3}{4}$ negyedréti ivre terjedő kötetnek bolti ára
4 frt aust. ért.

— Szent-István-Társulati új tagok és előfizetők.

Alapító: ft. Grell Gergely esperes és plebános Mező-
Tárkányon.

Rendes tagok:

Pesten: Konek Sándor egyetemi tanár; Róser Mik-
lós keresk.-isk. tulajd. és igazg.; Salamón Attila gymn. ta-
nuló; Kovács József orvostudor.

Esztergomi érseki megyében: Donát István ispán;
Kubieza Ferenc iskola-tanító Köbölkuton; Tóth Ignác
tanító Kurán; Haskó József pleb. Bátorkeszin; Balogh
György, Blahó Pál tanítók Érsekváradt; Hodermann
Lajos pleb. Nagy-Kéren; Boecz Alajos, Stiber Vince,
Erdélyi Ignác gazdatiszt Csuzon; Imrédy Lipót ügy-

véd, Vinkler János Somorján; Baróczy Péter birtokos Verbón.

Kalocsai érseki megyében: Griczmann János koluthi káplán; Miska Mátyás plebános.

Csanádi egyházmegyében: Vorgich Jakab pleb. Andrievezén.

Erdélyi egyházmegyében: Jeney József birtokos Maros-Vásárhelyt.

Győri egyházmegyében: Bohács János mindszenti erdész; Perlaky Antal urad. irnok Tatán; Ellinger Ödön vasárús; Hangay Lajos tör.-széki segéd.

Nagyvárad egyházmegyében: Cser Ince tetétleni ispán; Katona Geyza főorvos Hadházon.

Nyitrai egyházmegyében: Rudnyánszky János, Turesányi József ügyvédek; Brestyenszky Alajos jegyző.

Pécsi egyházmegyében: Jeszenszky Sándor birtokos; Pécsi sz.-f.-r. zárda; Bartosságh Károly dardai főmérnök; Berger József regőli jegyző; Siklósi sz.-f.-r. zárda; Molnár Antonin sz.-f.-r. áldozár; Raisz György papnövend.; Sztankovics Döme (előfizető); Brandt János mohácsi pénztárnok; Kugyera Márton postatiszt.

Rozsnyói egyházmegyében: Lelőczky Antal pleb.; Várady Károly ügyvéd, Madarász Gyula gyógyszerész Tornán; Lauff József pleb. Vagendrüsselben; Greiner Lajos urad. tiszt. Brussek Henrik mérnök N.-Röczén; Török birt. Feleden; Mollek József gölliczi káplán; Nemesik József kokovai pleb.; Schwarcz Theréz özvegy Jolsván; Szél Boldizsár kasznár Olábpatakon; Tremkó Antal krompachi pleb.; Stefanik János egyházmegyei tollnok; Benyovszky Sándor es. k. adószedő Tornán.

Szathmári egyházmegyében: b. Sztojka Gyula birt. Szlatinán; Pohl Károly pleb. Sugatagon; Polácskó János káplán, Melczér János orgonista, Brozik Engelbert tanító, Steinberger János kovácsmester Marmaros-Szigeten; Kozma Béla h. pleb. Rónaszéken.

Szepesi egyházmegyében: Görgey Gusztáv Görgön; Mariássy, szül. Szinnyey Regina Abbason; Mariássy, sz.

Szinnyey Emma Haraszton; Görgey, szül. Szinnyey Anna Görgön; Berzeviczy, szül. Szinnyey Amália Berzeviczén; Matyasovszky, szül. Szakmáry Clementina Bélán; Barvulsky Károly papnöveldei aligazg.; Felső-kubini Kubinyi Kálmán birtokos.

Vácsi egyházmegyében: Gémessy József birt. Dán-Szent-Miklóson; Ruzsicska Ede es. k. adószedő, Mihálovics Béla es. k. sz.-bíró Csongrádon; Jánoshidai közönség; Hercegh János tápioszelei jegyző; báró Orczy Andor Ujszászon.

Veszprémi egyházmegyében: gr. Batthányi Gedő Kostyánban; Farkas Constantin pleb. Csák-rendeken; Heyden Mihály kasznár Rigyácson.

Pályázat. Csanádi egyházmegyébe kebelezett Apáczá anyagyházban megüzlött alsó-elemi tanítói állomásra esőd nyittatik. Évi illeték: 257 frt. 50 kr. au. ért., 30 mérő buza, 24 mérő árpa, 3 öl szalma, tisztas lak és kert. A tannyelv magyar. Ezen állomást elnyerni ohajtók tanítói képességök-s erkölcsi viseletökről szóló okmányokkal ellátott kérvényeket legkésőbb 1861. évi január 6-ig alulirtoz benyujtsák. Utolsó posta: Battonya. Kelt Kevermesen, december 1-én 1860.

Mikosevics József, arad-felsőkerületi alesperes s tanfelügyelő.

Kegyves adományok.

Szent-István-oltárra: nt. Huber János szentszéki jegyző ur Pécsen (Ürményi felett mondott emlékszedő 29 példányáért 5 ft. 80 kr. au. ért.; tek. Mót Endre birtokos ur Cseppinben 53 kr. au. ért.

A chinai gyermekek megmentésére: egy valaki Szekszárdról 6 db ezüst huszas.

Szerkesztői értesítés.

L. M-nak P-den. A bevezetést változtatni kérjük. Ujévit remélhetünk?

F. J-nak Bécsben. Használni fogjuk.

Előfizetési felhívás

a

KATHOLIKUS NÉPLAP

1861-dik évi folyamára.

A „Katholikus Néplap” jövő 1861-ik évben is a szokott előfizetési föltételek mellett, ugyanazon irány- és szellemen fog megjelenni, minden héten egyszer, csütörtökön.

Füladatunk a jelen viszonyok közt, midőn egy szebb jövő hajnala derült föl hazánk láthatárán, annál terjedettebbé vált. Miért is Isten segítségével, lelkes munkatársaink közreműködése mellett minden törekvésünket megkettőztetve a vallásosság- és erkölcsiségnek, mely nélkül egy jobb kor előteremtését képzelnünk nem lehet, terjesztésére s ápolására fordítani igyekvünk.

Midőn e legszentebb szándokunk gyámolítására a tisztelt közönség pártolását hazafini bizalommal ezennel föl-kérjük, szeretetteljesen megkeressük egyszersmind t. ez. ügyfeleinket, főleg pedig a Szent-István-Társulat tiszteletbeli tagjait, hogy körükben Néplapunk iránt minél melegebb részvétet gerjeszteni, s előfizetőink számát lehetőleg nevelni sziveskedjenek.

A t. ez. gyűjtőknek ez érdembeni fáradozásait a szokott tiszteletpéldánnyal némileg meghálálni, ezentul is kedves kötelességül tartandjuk.

Előfizetési ár: Budapesten, félévre 1 frt 31 kr., egész évre 2 frt 62 kr. a. ér.; vidékre postán, félévre 1 frt 66 kr., egész évre 3 frt 32 kr. a. ér.

Az előfizetési pénzek a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalába (Lipót-utca 8. sz. a.) bérmentesen, és pedig, hogy a fölösleges példányok nyomtatásával járó költségek megkíméltesse, minél előbb küldendők be.

A címek, lakhely és az utolsó posta hibátlan s olvasható följegyzését kérjük.

A béke és szeretet Istenének áldása legyen mindnyájunkon!

Pesten, december 5-én 1860.

Kádas Rudolf,

felelős szerkesztő.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT; FELELŐS SZERKESZTŐ: KÁDAS RUDOLF.

PESTEN, EMICH GUSZTÁV M. AKAD. NYOMDÁSZ (BARÁTOK TERE, 7. SZÁM).